

Pěstební aspekty vybraných druhů introdukovaných dřevin

Ing. Martin Fulín, Ph.D.

Vybrané druhy

Jehličnaté dřeviny (8)	Listnaté dřeviny (4)
Borovice černá (<i>Pinus nigra</i>)	Dub balkánský (<i>Quercus frainetto</i>)
Borovice rumelská (<i>Pinus peuce</i>)	Dub cer (<i>Quercus cerris</i>)
Borovice těžká (<i>Pinus ponderosa</i>)	Dub červený (<i>Quercus rubra</i>)
Cypřišek Lawsonův (<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>)	Dřezovec trojtrnný (<i>Gleditsia triacanthos</i>)
Jedlovec západoamerický (<i>Tsuga heterophylla</i>)	
Pazerav sbíhavý (<i>Calocedrus decurrens</i>)	
Sekvojovec obrovský (<i>Sequoiadendron giganteum</i>)	
Zerav obrovský (<i>Thuja plicata</i>)	

Borovice černá, rumelská a těžká

- V průběhu května začíná sprašování borovic a po jejich opylení šišky dozrávají na podzim příštího roku, přičemž semena z nich vypadávají v březnu třetího roku.
- Fruktifikace dřeviny už probíhá obvykle ve věku 15–20 let.
- Semenné roky nastávají v intervalech od 2–5 letech.
- Před výsevem je zapotřebí provést stratifikaci.
- Možno již vyzvedávat jednoleté semenáčky.
- Vysazování u BOč 7000 ks · ha⁻¹ , BOr 6500 ks a BOt 6000 ks sazenic.
- Probírky jsou prováděny 20-30 letech v závislosti na hustotě a stanovišti, ale u Bot jsou pěstební zásahy již zahájeny dříve.
- V mýtním věku by mělo zůstat okolo 500–800 ks · ha⁻¹.
- Obnovní těžba se provádí zejména celoplošný holosečný způsob, násek, popřípadě využití skupinovitých těžeb, nebo zanechání výstavků.

Cypřišek Lawsonův

- Kvetení začíná pozdě na jaře a pokračuje v létě.
- Dozrávání šišek dochází v září a říjnu, přičemž postupné rozevírání šišek a vypadávání semen je zajištěno až do dubna.
- Silné semenné roky se objevují každých 4–5 let.
- Sazenice se pěstují jak obalované tak prostokořenné s pěstebním vzorcem 1+1 nebo 2+0.
- Dvouleté prostokořenné sazenice jsou vysazeny v hustším sponu 2,4 m, oproti obalovaným se sponem 6-8 m.
- Pomalý až střední růst dřeviny nepotřebuje časté výchovné zásahy.
- Dřevině vyhovuje podrovní způsob hospodaření.
- Převážně obnova je prováděna, kotlíkově, skupinkovitě či jednotlivě.

Jedlovec západooamerický

- Kvetení jedlovce je započato v měsíci dubnu až do konce června.
- Dozrávání šišek nastává na konci září. K jejich otevírání a vysemenění dochází později v říjnu.
- Silné semenné roky se objevují každé 3-4 roky.
- Sazenice jsou výsadbyschopné po dvou letech, kdy je možné je sázet ve sponu 1 × 1 m nebo 1 × 2 m. Hustší spon umožňuje lepší čištění kmene, ale prodražuje výsadbu.
- Často je pěstována v hustém zápoji kvůli zamezení nerovnosti kmene.
- Obnovní prvky je možné využít od pasečného způsobu (náseky, pruhové seče, kotlíky maloplošné holé seče) až po podrostní způsob (clonné seče), i výběr jednotlivých stromů.

Pazerav sbíhavý

- Kvetení probíhá v jarním období a dozrávání semen je ukončeno v pozdním létě.
- Interval hojných semenných roků je v rozmezí 3–6 let.
- Růst semenáčků je pomalý a jejich kořenový systém je v prvním roce málo vyvinutý.
- Optimální sadební materiál je výsadbyschopný až po třech letech pěstování.
- Sponová výsadba pro takto pomalu rostoucí dřevinu by odpovídala hustšímu sponu 1 × 1 m nebo 1 × 2 m.
- Výchova čistého porostu by měla být málo intenzivní s udržení kvalitních jedinců od nadúrovně až po podúroveň korunového zápoje. Probírka by hlavně měla směřovat na nekvalitní jedince se špatným zdravotním stavem, což u starších jedinců často bývá vytvořeno hnilobou kmene.
- Obnovní způsob je možný volit od pasečného až po podrostní, ale spíše pro takto stín tolerantní dřevinu je vyhovující využití clonných sečí či jednotlivý výběr stromů.

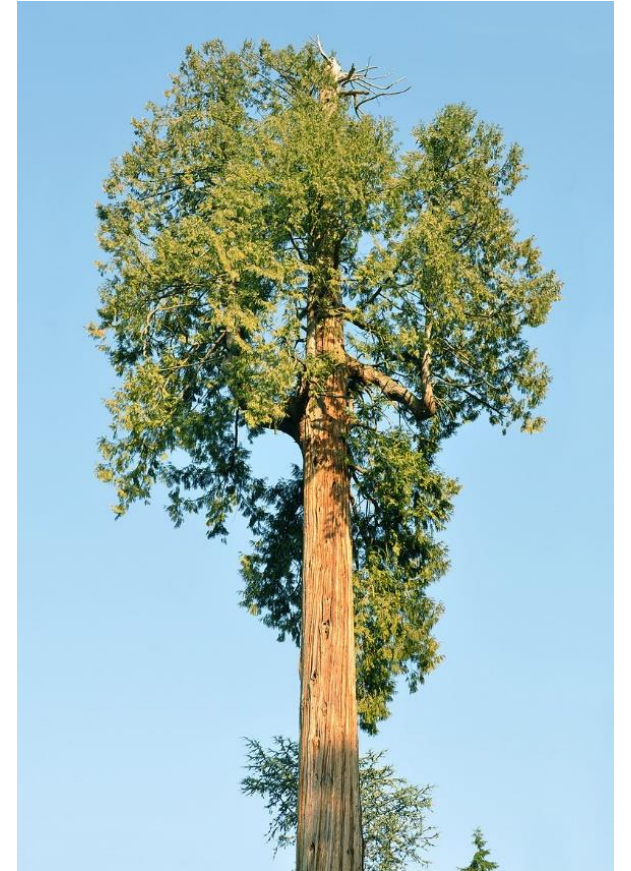
Sekvojovec obrovský

- K opylení dochází během poloviny dubna až do poloviny května. Šišky jsou v srpnu ve své plné velikosti, ale dozrávání trvá až do druhé vegetační sezóny.
- Produkce šišek už začíná v 10 letech, ale největší hojnost je až ve 150 a více letech. Šišky se mohou držet 20 a více let na větvičce, aniž by ztratily semena svou životaschopnost.
- Osivo dosahuje malé klíčivosti a pro svůj růst potřebuje hodně světla a minerální půdu.
- Sadba sekvojovce je spíše řešena jednotlivě, ale mohla by být provedena 2 × 2 m pro dostatek světla a menší konkurence.
- Výchovné zásahy by byli směřovány hlavně na zdravotní stav a druhotně na velmi nekvalitní jedince.
- Obnova porostu je z hlediska dlouhověkosti složitá, záleží na stanovení mýtní doby porostu. Ale předpoklad je individuální smýcení stromů a využití co největší možnosti přirozené obnovy.

Zerav obrovský

- Opylení zeravu obvykle probíhá v teplejších oblastech březem až dubem, ale v chladnějších oblastech až od května dokonce června.
- Semenný rok je pravidelně každý rok.
- Výsev je možný zahájit na podzim, ale i v zimě či na jaře, to záleží na podmínkách a zajištění záhonů či skleníků.
- Obalované semenáčky mohou být vyprodukovány za 7 měsíců a prostokořenné sazenice jsou vyzvedávány po dvou letech.
- Výsadba čistého porostu, díky rychlému počátečnímu růstu, optimální ve sponu 2 × 2 m.
- Výchovné zásahy by měly být nejprve řešeny schematicky a posléze odstranění jedinci s špatným zdravotním stavem.
- V 25 letech by měla být provedena světlostní probírka s odstraněním úrovňových stromů pro prosvětlení hustě zapojených korun stromů.
- Těžba porostu je možná holosečným způsobem, skupinovitě výběrnou sečí, pruhově clonnou sečí, ale také systémem skupinového i jednotlivého výběru.

Dub balkánský, cer a červený

- Kvetení probíhá v květnu a žaludy dozrávají v září. Opad žaludů je zahájen hned po dozrání a to v měsíci říjnu.
- Interval semenných roků nastává po 3–4 letech.
- Výsev se provádí v plnosíji nebo se pěstuje v kontejnerech jako obalovaný materiál.
- Sadební materiál se využije po dvou až třech letech pěstování.
- Výsadba by byla provedena ve sponu 1 × 2 m nebo u DBČ 2 × 2 m.
- V mladém věku porostu držet hustý zápoj pro dosažení rovného kmene s minimem větví. Odstraňovat pouze z důvodů špatného zdravotního stavu a tvorby tzv. obrostlíků a předrostlíků. Ve starším věku lze už provádět silnější probírky, ale nerozvolnit příliš koruny stromů.
- Obnovní prvky pro dub jsou holosečného způsobu, násek, pruhová clonná seč, výběrný způsob individuální či skupinový.

Dřezovec trojtrnný

- Kvetení probíhá v měsících květnu a červnu.
- Plody dozrávají v září a říjnu, pak následuje jejich opad po celou zimu.
- Semenné roky nastávají každý rok nebo po až roce.
- Výsev osiva se provádí pozdě na jaře.
- Sadební materiál je možné vyzvednout po dvou letech pěstování.
- Založení čistého porostu by mělo být ve sponu 1 × 1 m nebo 1 × 2 m z důvodů zabránění vytvoření velkých korun a křivých kmenů.
- Výchova v mladém věku by měla být směřována na odstranění jedinců se špatným zdravotním stavem a velmi nekvalitním kmenem, přičemž by se měla držet odpovídající hustota, aby se koruny slabě dotýkaly mezi sebou a kmen byl ve stínu. Ve starším věku se postupně vybírá kostra porostu a rozvolnění korun je už o něco větší.
- Zvolení obnovy může být holosečným způsobem, násekem, pruhovou clonnou sečí, výběrným způsobem individuálním či skupinovým.

Závěr

Z pěstebního a hospodářského hlediska je vybrána nejlepší pětice vyhovujících druhů (odstupňované od nejlepšího):

1. Borovice těžká
2. Dub červený
3. Jedlovec západoamerický
4. Zerav obrovský
5. Dub cer

Děkuji za pozornost

Zdroj: lesaktualne.cz